

Sygn. akt VU 152/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2014 roku w Legnicy

sprawy z wniosku R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 13 stycznia 2014 roku

znak (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 13 stycznia 2014 roku, znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy R. K. prawo do emerytury od dnia 01 grudnia 2013 roku.

Sygn. akt VU 152/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział wL. decyzją z dnia 13 stycznia 2014 r. odmówił przyznania R. K. prawa do emerytury określonej art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), gdyż do dnia wejścia w życie tej ustawy, do dnia 01 stycznia 1999 r. udowodnił 24 lata, 3 miesiąc i 26 dni okresów składkowych i nieskładkowych wobec wymaganych co najmniej 25 lat takich okresów. Jednocześnie organ rentowy nie uznał do stażu pracy ogółem okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym dziadków od 03 kwietnia 1969 r. do 19 października 1972 r., ponieważ czynności wykonywane po zajęciach szkolnych stanowiły jedynie doraźną pomoc przy prowadzeniu gospodarstwa. Poza tym, według ustaleń wymienionej decyzji, na dzień 01 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił 13 lat, 11 miesięcy i 7 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat.

W odwołaniu od powyższej decyzji R. K. wskazał, iż jego dziadkowie byli osobami w podeszłym wieku i schorowanymi. Jego rodzice pracowali w mieście. Ojciec chorował na serce, przeszedł zawał serca i nie mógł pracować w gospodarstwie rolnym. W gospodarstwie brakowało maszyn rolniczych, pracę wykonywało się ręcznie, przy użyciu prostych urządzeń.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania. Poza okolicznościami wskazanymi w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy podał, iż z okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłączył okres odbywania służby wojskowej i przerwę po jej odbyciu od 26 października 1973 r. do 06 listopada 1975 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. K., ur. (...) niespornie udokumentował łącznie 24 lata, 3 miesiące i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 13 lat, 11 miesięcy i 7 dni okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

(niesporne)

Dziadkowie wnioskodawcy W. i H. K. posiadali gospodarstwo rolne o pow. 5,99 ha. Wnioskodawca był zameldowany w tym gospodarstwie w okresie od 05 grudnia 1960 r. do 19 października 1972 r. Poza R. K. w gospodarstwie K. mieszkali jego rodzice oraz rodzeństwo, starszy o trzy lata B. i starsza o dwa lata A.. Ojciec wnioskodawcy pracował zawodowo w L., pracę wykonywał w terenie i do domu powracał późno a poza tym ze względu na zawał serca nie mógł pracować w gospodarstwie rolnym. Także jego matka pracowała zawodowo w L.. Babcia ubezpieczonego miała problemy z chodzeniem, była schorowana i z tego względu nie pracowała w gospodarstwie rolnym; nie wychodziła nawet z domu. Także jego dziadek, po przejściach okresu wojny, był schorowany. Nie pracował poza gospodarstwem rolnym. W gospodarstwie pracowali przede wszystkim W. K. i wnioskodawca przy pomocy jego matki, której praca polegała przede wszystkim na dojeniu krów. Brat i siostra wnioskodawcy pomagali w gospodarstwie tylko w okresach spiętrzonych prac polowych (żniwa, wykopki). Wnioskodawca uczył się w Technikum Energetycznym w odległej od M. o około 9 -10 km L.. Ze szkoły powracał około 13:00 – 14:00. W gospodarstwie pracował codziennie nie mniej niż 4 -5 godzin dziennie. Przed udaniem się do szkoły wykonywał prace mające na celu przygotowanie do dojenia, a następnie udojone przez matkę mleko przelewał do pojemników, które następnie odwoził do zlewni mleka. Po powrocie ze szkoły wykonywał prace związane z obsługą inwentarza (cielęta, świnie, krowy) oraz prace polowe.

dowód: zeznania świadków: J. D., e-protokół, k. 23-25; 00:12:00-00:17:00,

Z. K., e-protokół, k. 23-25; 00:18:00-00:22:00,

wyjaśnienia wnioskodawcy, e-protokół, k. 23-25; 00:24:00-00:38:00,

zaświadczenie, k. 5 akt rentowych.

W okresie od 26 października 1973 r. R. K. odbywał zasadniczą służbę wojskową. W chwili powołania do służby wykonywał w (...) Sp. z o.o. w P. pracę elektromechanika w brygadzie cewkarni wysokiego napięcia, uznaną przez organ rentowy za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach. Po odbyciu z dniem 16 października 1975 r. służby wojskowej wnioskodawca podjął z dniem 07 listopada 1975 r. w (...) pracę elektromontera w brygadzie demontażu silników i maszyn elektrycznych, także uznaną za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach.

(niesporne)

Sąd zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia

do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 8 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 10 lat pracy w szczególnych warunkach.

W sprawie bezspornymi były fakty wskazujące na to, że na dzień 01.01.1999 r. wnioskodawca wykazał 24 lata, 3 miesiące i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 13 lat, 11 miesięcy i 7 dni okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W dacie wydania zaskarżonej decyzji miał skończony wiek 60 lat oraz nie był członkiem OFE.

Sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiadał nadto wymagane co najmniej 25 lat pracy okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15 lat okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczony nie spełnił powyższych warunków bowiem według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. wykazał 23 lata, 3 miesiące i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 13 lat, 11 miesięcy i 7 dni okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Z przyczyn wskazanych w zaskarżonej decyzji organ rentowy nie uznał wskazanego w niej okresu pracy w gospodarstwie rolnym oraz z okresów pracy w szczególnych warunkach wyłączył okres odbywania zasadniczej służby wojskowej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktowane jak okres składkowy, przypadające przed dniem 01 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W świetle zebranego w sprawie materiału zdaniem Sądu wnioskodawca wykonywał w spornym okresie, stale w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny na dobę, pracę w gospodarstwie rolnym dziadków. Jego babcia ze względu na stan zdrowia nie była zdolna do pracy w gospodarstwie rolnym i pracy tej nie wykonywała. Pracujący w gospodarstwie dziadek R. K. był schorowany. Jego rodzice pracowali zawodowo poza gospodarstwem rolnym; pracujący w terenie ojciec późno wracał po pracy do domu a ponadto ze względu na schorzenie serca nie był zdolny do pracy na roli. W obejściu gospodarstwa pomagała szczególnie przy dojeniu krów matka ubezpieczonego. Starsze od niego rodzeństwo udzielało pomocy w okresie spiętrzonych prac polowych. W realiach rozpoznanej sprawy dziadek wnioskodawcy wymagał wymiernej pomocy w codziennym prowadzeniu gospodarstwa rolnego i spośród domowników takiego wsparcia udzielał mu przede wszystkim wnioskodawca, w ograniczonym zakresie jego matka, a tylko w okresie żniw do pracy angażowani byli także pozostali członkowie rodziny. W świetle zatem zabranego materiału i powyższych rozważań istnieją zdaniem Sądu uzasadnione podstawy do przyjęcia, że w spornym okresie R. K. wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym w rozumieniu art. 10 ustawy emerytalnej i tym sposobem wykazał na dzień 01 stycznia 1999 r. wymagane 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Niesporny fakt, że przed rozpoczęciem służby wojskowej i po jej zakończeniu wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach sprawia, iż także okres odbytej przez niego służby jest okresem wykonywania takiej pracy. W świetle bowiem utrwalonego orzecznictwa, przede wszystkim uchwały Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13 M.P.Pr. 2014/2/94-101) wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 kwietnia

2013 r., III AUa 1412/12, LEX nr 1314759, czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się – na warunkach wynikających z tego przepisu – do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). W świetle wyroku Sądu Najwyższego 17 maja 2012 r., I UK 399/11, LEX nr 1211140, okres służby wojskowej dla żołnierza zatrudnionego przed powołaniem do czynnej służby wojskowej w warunkach szczególnych, który po zakończeniu tej służby podjął zatrudnienie w tych samych warunkach, jest nie tylko okresem służby w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ale także okresem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Podobne stanowisko wyraził między innymi Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 23 kwietnia 2013 r., III AUa 1412/12, LEX nr 1314759. Łącznie zatem z okresem zasadniczej służby wojskowej R. K. wykazał wymagane na dzień 01 stycznia 1999 r. 15 lat okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach i tym samym spełnił ostatnią przesłankę warunkującą prawo do emerytury wcześniejszej.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł co do istoty sprawy.